

Aslaug Hurlen Foss

**Kvaliteten i husholdningsdelen i
Folke- og boligtellingsen 2001**

Notater

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1. Formålet.....	3
1.2. Oppsummering av resultatene	3
1.3. Innholdet.....	4
2. Beskrivelse av datasettene og koplingen mellom dem	5
2.1. Folke- og bolig tellingen 2001.....	5
2.2. Kvalitetsundersøkelsen.....	6
2.3. Husholdningsdataene i levekårsundersøkelsen.....	10
2.4. Koplingen mellom utvalgsundersøkelsen og tellingen	13
3. utfordringer ved å sammenligne undersøkelser	14
3.1. Feil i register/telling.....	14
3.2. Feil i utvalgsundersøkelser	14
3.3. Forskjellen mellom intervjuundersøkelse og postalundersøkelse.....	15
3.4. Forskjellen i tidspunktet for undersøkelsene	15
3.5. Forskjellen i spørsmålsstillingen i undersøkelsene.....	15
3.6. Forskjellige definisjoner og presiseringer av husholdninger	16
4. Analyse av forskjellen mellom husholdninger i tellingen og utvalgsundersøkelser.....	17
4.1 Levekårsundersøkelsen.....	17
4.1.1. Personer etter husholdningsstørrelse.....	17
4.1.2. Husholdninger etter størrelse	19
4.1.3. Samboere.....	22
4.1.4. Husholdningstype.....	22
4.2. Kvalitetsundersøkelsen	24
4.2.1. Husholdningsstørrelse	24
4.2.2. Forskjellen mellom kost- og bohusholdning.....	25
4.2.3. Husholdningstype.....	26
4.2.4. Borteboende studenter tatt ut av husholdningene i tellingen	27
Referanser.....	29
De sist utgitte publikasjonene i serien Notater	30

1. Innledning

1.1. Formålet

Dette notatet beskriver kvaliteten i husholdningsopplysningene i Folke- og bolig tellingen i 2001 (heretter kalt tellingen). Dette blir gjort ved å sammenligne utvalgsundersøkelser fra høsten 2001, med tellingen. Det er to undersøkelser som blir benyttet til dette, den største er husholdningsspørsmålene i AKU og den andre er levekårsundersøkelsen, tverrsnitt. Begge disse undersøkelsene kartla husholdningssammensetningene høsten 2001. Det er tre store utfordringer ved en slik kvalitetsundersøkelse. For det første kan det forekomme feil i både utvalgsundersøkelsene og i tellingen, videre at det er brukt ulike definisjoner og presiseringer. Til slutt kan problemet være at undersøkelsene ikke er gjennomført på samme tidspunkt. Husholdningssammensetningen kan ha blitt endret mellom undersøkelsene. Tiden mellom undersøkelsene er forholdsvis kort og de fleste husholdningene vil derfor ikke ha endret sammensetningen mellom undersøkelsene.

1.2. Oppsummering av resultatene

Husholdninger i tellingen er dannet ut fra spørsmål på skjemaet om hvem som bor på adressen og i tillegg er det satt krav om at det er den formelle adresse registrert i folkeregisteret (de jure) som skal bli brukt. Dette er forskjellig fra utvalgsundersøkelser der vi finne fram til husholdningen ved å spørre hvem som bor sammen. Dette vil si hvem som faktiske bor på adressen (de facto). Dette notatet beskriver i hovedsak bare forskjellen mellom formelle og faktiske husholdninger, ikke målefeil. Forskjellen mellom faktisk og formell husholdning skyldes i hovedsak at mange personer mellom 20 og 35 år ikke bor der de er folkeregistrert. Dette fører til en underestimert i tellingen av antall en- og topersonshusholdninger. Mens det blir en overestimert av antall husholdninger på tre eller flere personer. Totalt blir det omtrent 150 000 for få husholdninger i tellingen. Men det er en del usikkerhet i disse tallene fordi tallene er basert på bare et lite utvalg husholdninger. Hvis vi tar hensyn til utvalgsusikkerheten, er forskjellen i antall husholdninger antakeligvis mellom 110 000 - 190 000.

Enfamiliehusholdninger med voksne barn blir nesten halvert når vi går fra tellingen til utvalgsundersøkelse. I tellingen er det 191 000 slike husholdninger, mens det ifølge levekårsutvalget er 109 000. Enfamiliehusholdninger med voksne barn er i virkeligheten to eller flere husholdninger. Foreldrene tilhører kategorien par uten hjemmeboende barn, mens de voksne barna er egentlig enpersonfamilie eller par uten barn. Dette fører til at aleneboende under 30 år øker med omtrent 60 prosent, fra 132 000 i tellingen til 211 000 ifølge levekårsutvalget. I tillegg blir par uten barn, eldste person under 30 år, fordoblet fra 31 000 i tellingen til 69 000 i levekårsutvalget. Ifølge tellingen er det omtrent 200 000 samboerpar, mens det ifølge utvalgsundersøkelser er omtrent 250 000 samboerpar. Konfidensintervallet (95 prosent) for totalt antall samboere fra Omnibusutvalget ligger i området 230 000 til 270 000. Dette vil si at tallene fra tellingen er klart lavere enn tallene fra Omnibusutvalget.

Hovedresultater:

- Antall faktiske husholdninger er minst 100 000 høyere enn det som er oppgitt i Folke- og bolig tellingen
- I nesten halvparten av husholdninger med voksne barn, bor barna i en annen faktisk husholdning.
- Antall en- og topersonshusholdninger er underestimert, mens antall husholdninger på tre eller flere personer er overestimert.
- Antall samboere er underestimert, spesielt i aldersgruppen 20-29 år.

1.3. Innholdet

I kapittel 2 blir datasettene beskrevet og koplingen mellom dem. I tillegg er det gjort rede for hvordan utvalgene er vektet og hvilke estimeringsmetoder og variansberegninger som er benyttet.

Kapittel 3 handler om utfordringene ved å sammenligne to undersøkelser. Her er de forskjellige definisjonene som er benyttet i undersøkelsen beskrevet.

I kapittel 4 kommer selve analysen. Levekårsutvalget ble brukt til å estimere totaltall, slik som antall husholdninger og husholdninger etter størrelse og type. I tillegg ble det brukt til å se studere forskjellen i husholdningsfordelingen mellom slik den var i denne undersøkelsen og i tellingen. Husholdningsspørsmålene i AKU ble i hovedsak bare brukt til å studere forskjellen mellom utvalgsundersøkelsen og tellingen.

I utgangspunktet var det bare tenkt å bruke husholdningsspørsmålene i AKU til denne analysen. Men på grunn av at AKU er begrenset til personer under 75 år, kunne ikke dette utvalget bli brukt til å estimere total tall. Det ble derfor valgt å benytte levekårsundersøkelsen i tillegg til AKU i denne analysen. En annen fordel med å bruke to utvalg er at analysen blir styrket ved at det er brukt to utvalg og ikke bare ett.

2. Beskrivelse av datasettene og koplingen mellom dem

2.1. Folke- og boligtellingsen 2001

Alle personopplysningene i tellingen er hentet inn fra administrative register, mens opplysningene om boligene og hvem som bor i dem hovedsakelig er hentet inn fra skjema.

Den eldste personen i hver familie fikk tilsendt et boligskjema. Med familie menes her den familien som er knyttet sammen med et familienummer i Det sentrale folkeregisteret (DSF) eller samboere med felles barn. Det finnes bare følgende familietyper i DSF: enslig, ektepar uten barn, ektepar med barn, mor med barn og far med barn. Det vil si at ingen samboere er registrert som en familie i DSF og dette fører til at familietypene i DSF ofte ikke stemmer med familiene slik de faktisk er. Samboere med felles barn ble derfor hentet fra familiestatistikken, der samboere med felles barn blir funnet ved hjelp av barna og informasjon om adressen. Alle medlemmene i familien var forhåndsprintet på skjemaet, slik at de som fikk skjemaet, kunne krysse av for om de bodde der eller ikke. Hvis det var personer som ikke sto oppført på listen, ble den som fikk skjemaet, bedt om å fylle ut hvem dette var og fødselsdato på personen. I tillegg til dette, var det spørsmål om denne personen var samboer med den som fikk skjemaet, eller hva slags annen tilknytning det var mellom dem. Opplysningene som blir fylt ut på boligskjemaet, benyttes til å knytte alle personer i boligen til en entydig adresse.

Det var 138 500 skjemaer som det ikke kom noen tilbakemelding på. For 40 000 av disse skyldes det at posten ikke greide å finne disse personene, sannsynligvis på grunn av flytting i Norge eller at de har utvandret uten å melde dette til folkeregistret. Hele 93 300 svarte ikke på skjemaet, selv etter to purrerunder. De resterende var personer som av en eller annen årsak hadde problemer med å svare. For disse 138 500 familiene (skjemaene) ble både husholdningen og familien satt lik familien slik den var på utsendingsfilen.

Folke- og boligtellingsen	Antall	Prosent
Antall utsendte skjemaer	2 133 712	
Ingen tilbakemelding på skjemaet	138 500	6,5
Grunnen til dette var:		
Retur fra posten	40 000	1,9
Svarte ikke på skjema	93 300	4,4
Svarte ikke fordi de bor på institusjon, studerer i utlandet eller annen grunn	5 200	0,2

Studentundersøkelsen	Antall	Prosent
Antall utsendte studentskjemaer	139 261	
Antall av disse som studerte ved studiested 3. november 2001	103 866	
Antall av disse som var borteboende studenter	82 724	
Antall som ikke svarte på skjemaet	3 953	4,8

I folke- og boligtellingsen blir reglene for folkeregistrering fulgt. Det vil si at det ikke er lov til å bo på en annen adresse enn det som er oppgitt i folkeregisteret. Dette vil si at de personene som var oppført i en husholdning på en annen adresse enn de var folkeregistrert på, ble flyttet til en husholdning på den adressen de var folkeregistrert på. Dette gjelder spesielt for studenter, der hovedregelen fram til 1. november 2001 var at studenter skal være folkeregistrert hos foreldrene i hjemstedskommunen. På grunn av dette ble det gjennomført en egen undersøkelse for studenter.

Utgangspunktet for studentundersøkelsen var å innhente opplysninger om boforhold og faktisk bosted for elever og studenter på 16 år eller mer som ble antatt å bo borte fra foreldrehjemmet. Alle som våren eller høsten 2001 hadde søkt om utdanningsstipend i Statens lånekasse for utdanning fikk

tilsendt skjema, det var 139 261 personer. Ikke alle som hadde søkt om stipend var registrert som elev/student ved et studiested i Norge på tellingstidspunktet. Disse regnes ikke som studenter og antallet ble da reduserte til 103 866 . Av disse var 82 724 *borteboende studenter* dvs. at de bodde borte fra foreldrene. Det finnes boligopplysninger for 78 771 av de som bodde borte. Det mangler altså boligopplysninger for om lag 4 000 elev/studenter som ikke svarte på skjemaet.

2.2. Kvalitetsundersøkelsen

Husholdningsdataene fra AKU vil heretter bli kalt kvalitetsundersøkelsen (KU). AKU er et familieutvalg, det vil si at alle personer mellom 16-74 år i en familie blir trukket ut til å være med i AKU. Med familie menes her de offisielle familietypene i DSF. De familiene i utvalget til AKU som ble intervjuet etter tellingen den 3. november 2001, fikk i tillegg spørsmål om husholdningen. Det var 7 351 familier som fikk disse ekstraspørsmålene. De ble først spurt om det stemte at de personene som var registrert i familien, bodde sammen med intervjuobjektet. De i familien som ikke bodde på adressen, ble deretter tatt ut av listen. I det neste spørsmålet fikk intervjuobjektet spørsmål om det var andre som var fast bosatt i samme bolig. Disse personene ble så lagt til. Det ble i tillegg registrert hvilken tilknytting de hadde til intervjuobjektet.

Mulige tilknyttinger til intervjuobjektet var:

- Ektefelle/ registrert partner (2)
- Samboer (3)
- Eget barn (4)
- Samboers barn (5)
- Stebarn (6)
- Ektefelle/ registrert partner til person i kategoriene eget barn, samboers barn eller stebarn (7)
- Samboer til person i kategoriene eget barn, samboers barn eller stebarn (8)
- Besteforeldre (ev. ektefelles/samboers besteforeldre) (9)
- Foreldre/svigerforeldre (ev. samboers foreldre) (10)
- Søsken/halvsøsken (ev. ektefelles/samboers søsken) (11)
- Fosterbarn (12)
- Barnebarn (13)
- Annen slektning (ev. ektefelles/samboers slektning) (14)
- Losjerende, hybelboer (15)
- Arbeidshjelp (f. eks praktikant, au-pair) (16)
- Annen person, ikke-slektning (17)
- Ektefelle/ registrert partner til person i kategoriene 9-17 (18)
- Samboer til person i kategoriene 9-17 (19)

Intervjuobjektet fikk også spørsmål om hver av de som bodde i boligen hadde felles kost og om de var i et parforhold. Ut fra dette er det mulig å konstruere faktisk kost- og bohusholdning. For nærmere beskrivelse av spørresekvensen og kvaliteten av den, se Fosen et al 2001.

Hvis det fantes studenter i familien til de som var med i AKU utvalget, ble også disse intervjuet om sin husholdning. Det var en del studenter som var registrert i to husholdninger. For å rette opp dette, ble studenten plassert i husholdningen etter følgende kriterier:

- Hvis studenten var mellom 16 og 19 år og skolekommunen var lik hjemstedskommunen ble foreldrenes husholdning valgt.
- Hvis studenten var over 19 år ble husholdningen som studenten selv oppga, valgt.

For nærmere beskrivelse av hva som ble gjort se, Vedø og Rafat 2003.

Vekting for frafall i KU

En enkel analyse viser at utvalget var skjevt i forhold til familietype, alder og fylke til referansepersonen i familien, se tabell 2.2.1, 2.2.2 og 2.2.3. Familiebegrepet som er benyttet i denne analysen er det samme som er brukt i utsendelse av skjemaene i tellingen. I KU er det bare brukt en observasjon fra hver familie, det vil si 6 971 familier er med i denne analysen.

Det var et spesielt stort frafall blant de som var enslige ifølge DSF. I tillegg var det et stort frafall blant de familiene der referansepersonen er under 30 år eller over 70 år. AKU er ikke trukket representativt i forhold til fylker. Grunnen til dette er for at utvalgsusikkerheten skal være mest mulig lik i hvert fylke. For å rette på disse skjevhetene ble utvalget vektet ved hjelp av etterstratifisering.

Det ble valgt å etterstratifisere etter følgende familietyper, aldersgrupper og fylker:

Familietype i DSF:

- Enpersonsfamilie
- Gift med barn
- Annet

Alder

- 16-29
- 30-44
- 45-66
- 66-74

Fylke:

- Underrepresenterte fylker i AKU: Akershus, Oslo, Hordaland og Rogaland
- Overrepresenterte fylker i AKU: Aust-Agder, Vest-Agder, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag og Finnmark
- Representative fylker: Vestfold, Østfold, Hedmark, Oppland, Buskerud, Telemark, Møre og Romsdalen, Sør-Trøndelag, Nordland og Tromsø

Hver familie i utvalget i strata h ble vektet på følgende måte:

$$(2.2.1.) \quad w_{i,h} = \frac{N_h}{n_h} \quad \text{der } n_h \text{ er antall familier i utvalget i strata } h \text{ og } N_h \text{ er antall familier i strata } h$$

hvor hovedpersonen er under 74 år

$$\sum_{i \in s} w_{i,h} = N \quad \text{Der } N \text{ er totalt antall familier der hovedpersonen er under 74 år i Norge}$$

Husholdninger med flere familier (DSF) har større sannsynlighet for å være med i husholdningen i KU. Derfor er det i tillegg til etterstratifiseringen, vektet med det inverse av antall familier i KU's husholdning.

$$(2.2.2.) \quad w_{i,h,hush} = \frac{N_h}{n_h} \cdot \frac{1}{a_i} \quad a_i \text{ er antall familier i husholdningen i KU}$$

Tabell 2.2.1. Familier¹ etter familietype. Tellingen, AKU brutto- og nettoutvalg og KU

Familietype	Tellingen	AKU bruttoutvalg	AKU nettoutvalg	KU	KU vektet
I alt	100	100	100	100	100
Enpersonsfamilie	43,3	41,9	37,9	35,3	43,3
Ektepar uten barn	14,7	14,8	16,1	14,4	14,1
Ektepar med barn	26,1	27,3	30,0	31,8	26,1
Enslig mor med barn	8,7	8,6	8,7	10,1	9,0
Enslig far med barn	2,0	2,2	2,1	2,4	2,2
Samboere med felles barn	5,2	5,1	5,1	6,0	5,4
Partnerskap	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabell 2.2.2 Familier etter alder. Tellingen, AKU brutto- og nettoutvalg og KU

Alder	Tellingen	AKU bruttoutvalg	AKU nettoutvalg	KU	KU vektet
I alt	100	100	100	100	100
16-19	0,7	0,7	0,6	0,3	0,4
20-24	5,0	4,6	4,1	3,4	4,4
25-29	10,3	10,0	9,3	9,4	11,2
30-34	11,9	12,5	11,9	12,4	12,4
35-39	11,5	10,9	10,7	11,4	10,8
40-44	10,8	10,7	10,8	11,8	11,0
45-49	10,7	11,0	11,1	12,5	10,8
50-54	10,5	11,0	11,3	12,4	10,8
55-59	9,6	9,7	9,9	10,8	9,5
60-69	12,8	12,3	13,1	12,7	13,8
70-74	6,3	6,6	7,3	2,9	4,9

Tabell 2.2.3. Familier etter fylke. Tellingen og KU

	Telling	AKU bruttoutvalg	AKU nettoutvalg	KU	KU vektet
I alt	100	100	100	100	100
01 Østfold	5,6	5,6	5,7	5,6	5,4
02 Akershus	10,3	9,1	9,2	8,9	10,1
03 Oslo	14,3	12,3	10,8	10,8	13,0
04 Hedmark	4,1	4,1	4,4	4,2	4,2
05 Oppland	3,9	4,0	4,0	4,0	4,0
06 Buskerud	5,3	5,4	5,3	5,3	5,2
07 Vestfold	4,8	4,8	4,8	4,5	4,4
08 Telemark	3,6	3,5	3,5	3,4	3,4
09 Aust-Agder	2,1	3,2	3,2	3,0	2,2
10 Vest-Agder	3,3	3,3	3,4	3,5	2,5
11 Rogaland	7,8	7,8	8,3	8,1	8,9
12 Hordaland	9,4	8,4	8,5	8,6	9,8
14 Sogn og Fjordane	2,1	2,9	3,0	3,1	2,3
15 Møre og Romsdal	4,9	4,9	5,0	5,0	4,8
16 Sør-Trøndelag	5,9	6,0	5,9	6,3	6,3
17 Nord-Trøndelag	2,6	3,1	3,2	3,2	2,2
18 Nordland	5,1	5,2	5,4	5,5	5,6
19 Troms	3,4	3,5	3,4	3,6	3,5
20 Finnmark	1,7	3,1	3,1	3,4	2,5

¹ Familier ifølge Befolkningsstatistikk systemet. Ikke offisielle tall, da det nå bare blir gitt tall for følgende kategorier: ektepar, samboere med felles barn og andre. For å få samsvar mellom tellingen og KU er samboere med felles barn i KU vektet med en halv i analysen i tabellene.

Kontroll av vektene

For å test om det vektete utvalget var mindre skjevt fordelt i forhold til tellingen enn det uvektete, ble det laget en kji-kvadrat test for variablene familietype, alder og fylke.

$$(2.2.3.) \quad n \sum_{i=1}^k \frac{(p_{telling,i} - p_{utvalg,i})^2}{p_{telling,i}} \sim \chi_{k-1}^2$$

Der n er antall familier i utvalget. $p_{telling,i}$ er andelen som er i gruppe 'i' i telling og tilsvarende for utvalg. k er antall grupper. Det ble testet på gruppene slik de er beskrevet i tabell 2.2.1-2.2.3 og ikke slik vekt gruppene er.

Tabell 2.2.3. Kji- kvadrattest for forskjellen mellom tellingen og AKU for familietype, alder og fylke.

Variabel	AKU bruttoutvalg	AKU nettoutvalg	KU	KU vektet	95% persestilen til χ_{n-1}^2	Frihetsgrader
Familietype	9	97	218	4	13	6
alder	12	41	256	51	18	10
Fylke	279	241	279	77	29	18

AKU er trukket slik at det skal være selvsvevende for familietype og alder, men for fylke er AKU trukket slik at enkelte fylker er overrepresentert.

KU (ikke vektet) er svært skjevt fordelt i forhold til tellingen både når det gjelder familietype, alder og fylke (tabell 2.3.3). Ved vektingen av KU ble mye av skjevheten rettet opp, spesielt for familietype. Fylke er ikke trukket representativt i AKU, og mye av skjevheten blir rettet opp av vektingen. Grunnen til KU-vektet fortsatt viser en forholdsvis stor skjevhet er fordi at vektene er laget for 3 grupper, mens kji-kvadrat testingen er på alle 19 fylkene. Det er forskjeller innen de tre vektgruppene som gjør at kji-kvadrat testen blir stor. Den tilsvarende grunnen er det for at alderen får en forholdsvis stor verdi på kji-kvadrat testen. Vektingen var ganske grov, utvalget ble vektet ved bruk av 48 stratum bestående av 3 familietypegrupper, 4 aldersgrupper og 3 inndeling av landet. Denne vekting ser ut til å fungert best for familietype og brukbart for alder og fylke.

2.3. Husholdningsdataene i levekårsundersøkelsen

Levekårsundersøkelsen, tverrsnittsundersøkelsen har et utvalg på omtrent 5 000 personer i alderen 16 år og eldre. Undersøkelsen ble gjennomført i perioden august 2001- januar 2002. Det var 33 prosent frafall i undersøkelsen (Vågane, 2002). I levekårsundersøkelsen er personen trekkeenheten, ikke familien slik som i AKU.

I tillegg til å spørre om kjønn og fødselsår til husholdningsmedlemmene, ble det spurt om hvilken tilknytting det var mellom intervjuobjektet og de andre husholdningsmedlemmene.

De mulige tilknyttinger mellom intervjuobjektet og de andre i husholdningen er:

- Ektefelle
- Samboer
- Sønn/datter
- Stesønn/datter
- Søsken/halvsøsken
- Stesøsken
- Foreldre
- Steforeldre
- Svigerforeldre
- Svingersønn/-datter
- Besteforeldre
- Barnebarn
- Annen slektning av IO
- Annen ikke slektning

Vekting av utvalget

Utvalget ble kontrollert mot tellingen for variablene familietype (DSF+ samboere med felles barn), alder og fylke. Se tabell 2.3.1, 2.3.2 og 2.3.3.

Det var familietype som viste den største skjevheten i forhold til tellingen. Det var en overrepresentasjon av par med barn og en underrepresentasjon av enpersonsfamilie. For aldersgrupper var det ingen betydelige skjevheter bortsett fra de over 80 år. I denne aldersgruppen er det både en stor avgang og frafall. Det er mange som ikke kan svare fordi de bor på institusjon eller er dårlige. I tillegg til at det er mange som neker å svare. For fylke var det ingen markante regionale skjevheter.

Det ble derfor valgt å etterstratifisere utvalget etter følgende familietyper:

- Enperson familie
- Ektepar uten barn
- Ektepar med barn
- Far/mor med barn
- Samboerpar med barn
- Andre

Hver person i utvalget i familietype h ble vektet på følgende måte:

$$(2.3.1.) \quad w_{i,h} = \frac{N_h}{n_h} \quad \text{der } n_h \text{ er antall io'er i utvalget av familietype h og } N_h \text{ er antall personer 16 år}$$

og over i Norge av familietype h

Tabell 2.3.1. Personer over 15 år etter familietype. Tellingen og levekårsutvalget

Familietype	Tellingen	Levekårsutvalget	Levekårsutvalget, vektet
I alt	100,0	100,0	100,0
Enpersonfamilie	28,3	26,3	28,3
Ektepar uten barn	19,5	18,7	19,5
Ektepar med barn	37,1	39,1	37,1
Enslig mor med barn	7,4	7,3	7,6
Enslig far med barn	1,9	1,7	1,8
Samboere med felles barn	5,8	6,9	5,8
Partnerskap	0,1	0,1	0,1

Tabell 2.3.2 Personer over 15 år etter alder. Tellingen og levekårsutvalget

Alder	Tellingen	Levekårsutvalget	Levekårsutvalget, vektet
I alt	100	100	100
16-19	6,0	6,2	6,0
20-24	7,6	8,0	7,9
25-29	8,8	9,5	9,5
30-34	9,9	10,4	10,1
35-39	9,5	9,7	9,4
40-44	9,0	10,1	9,8
45-49	8,7	9,1	8,9
50-54	8,4	7,8	7,8
55-59	7,6	6,8	7,0
60-69	10,0	10,0	10,3
70-79	8,8	8,6	9,0
80+	5,8	3,9	4,1

Tabell 2.3.3. Personer over 15 år etter fylke. Tellingen og Levekårsutvalget

	Telling	Levekårsutvalget	Levekårsutvalget, vektet
I alt	100	100	100
01 Østfold	5,7	5,2	5,2
02 Akershus	10,3	10,2	10,1
03 Oslo	11,8	10,5	10,7
04 Hedmark	4,3	3,8	3,7
05 Oppland	4,1	4,2	4,2
06 Buskerud	5,4	5,3	5,3
07 Vestfold	4,8	4,5	4,4
08 Telemark	3,7	4,2	4,3
09 Aust-Agder	2,3	2,3	2,3
10 Vest-Agder	3,4	3,7	3,7
11 Rogaland	8,0	8,2	8,2
12 Hordaland	9,6	9,7	9,7
14 Sogn og Fjordane	2,3	2,6	2,5
15 Møre og Romsdal	5,3	5,5	5,5
16 Sør-Trøndelag	5,8	6,5	6,5
17 Nord-Trøndelag	2,8	3,0	3,0
18 Nordland	5,2	5,9	5,9
19 Troms	3,3	3,3	3,3
20 Finnmark	1,6	1,7	1,7

Kontroll av vekting

For å teste om det vektete utvalget var mindre skjevt fordelt i forhold til tellingen enn det som ikke var vektet, ble det laget en kji-kvadrat test for variablene familietype, alder og fylke

$$(2.3.2.) \quad n \sum_{i=1}^k \frac{(P_{telling,i} - P_{utvalg,i})^2}{P_{telling,i}} \sim \chi_{k-1}^2$$

Der n er antall personer i utvalget. $P_{telling,i}$ er andelen som er i gruppe 'i' i telling og tilsvarende for utvalg. k er antall grupper.

Tabell 2.3.4. Kji-kvadrat test for forskjellen mellom tellingen og levekårsutvalget for familietype, alder og fylke

	Levekårsutvalget (netto)	Levekårsutvalget vektet	95% persentilen til X	Frihets- grader
Familietype	17,2	0,4	13	6
Alder	30,4	22,7	18	10
Fylke	8,2	7,5	29	18

Levekårsutvalget er trukket slik at det skal være representativt i forhold til alder og fylke. Frafallet har imidlertid gjort at netto utvalget har blitt noe skjev i forhold til familietype og alder. Ved vektingen blir mye av denne skjevheten rettet, spesielt for familietype. Grunnen til det vektete levekårsutvalget fortsatt er skjevt i forhold til alder, er at vektene ikke har rette opp nok for personer over 80 år. I populasjonen er 5,8 prosent over 80 år, mens det i dette utvalget bare er 4,1 prosent.

Vekting til husholdning

For å få husholdning som enhet ble utvalget vektet med den inverse trekksannsynligheten for husholdningen:

a_i er antall personer over 16 år i husholdningen, a_i kan anta verdiene $j=1, \dots, 5+$

Fordi vi har etterstratifisert etter familietype blir vekten slik:

$$(2.3.3) \quad w_{i,h,Hush} = \frac{1}{a_i} \cdot w_{i,h}$$

Totalt antall husholdninger ble beregnet på følgende måte:

$$(2.3.4) \quad \hat{T} = \sum_{i \in s} w_{i,h,hush} \quad , s \text{ er utvalget}$$

Variansberegninger:

$$\text{La } y_i = \begin{cases} 1 \\ 0 \end{cases} \quad \text{1 hvis person } i \text{ har egenskapen, 0 ellers}$$

La h være stratumindelingen i familietype $h=1, \dots, 5$

På grunn av få observasjoner i stratum 6 ble stratum 4 og 6 slått sammen.

Totalt antall husholdninger med egenskap A kan da skrives på følgende måte:

$$\hat{T}_A = \sum_{i \in s} \frac{N_h}{n_h} \frac{1}{a_i} \cdot y_i = \sum_{h=1}^5 \sum_{j=1}^5 \frac{N_h}{j} \cdot \frac{\sum_{i \in (h,j)} y_i}{n_h} = \sum_{h=1}^5 \sum_{j=1}^5 \frac{N_h}{j} \cdot \hat{p}_{j,h} \quad \text{der } \hat{p}_{h,j} = \frac{\sum_{i \in (h,j)} y_i}{n_h}$$

Den estimerte variansen bli da tilnærmet lik:

$$(2.3.5) \quad \text{vâr}(\hat{T}_A) \approx \sum_{h=1}^5 \sum_{j=1}^{5+} \left(\frac{N_h}{j} \right)^2 \cdot \frac{\hat{p}_{h,j}(1 - \hat{p}_{h,j})}{n_h}$$

95 prosent konfidensintervallet til $\hat{T}_A$ er da gitt ved:

$$(2.3.6) \quad \left(\hat{T}_A - 2 \cdot \text{vâr}(\hat{T}_A), \hat{T}_A + 2 \cdot \text{vâr}(\hat{T}_A) \right)$$

2.4. Koplingen mellom utvalgsundersøkelsen og tellingen

Variabler fra tellingen ble koplet på utvalgsundersøkelsene ved hjelp av fødselsnummer. Det gjorde det mulig å sammenligne forskjellen mellom disse to undersøkelsene på individnivå. På den komplette filen er det både variabler om husholdningsstørrelse og type, fra både tellingen og utvalgsundersøkelsene.

3. Utfordringer ved å sammenligne undersøkelser

3.1. Feil i register/telling

I tellingen er det krav om at den folkeregistrerte adressen skal benyttes når husholdningene skal bli dannet. Dette betyr at mangler og feil i folkeregisteret vil påvirke husholdningene.

Oppdateringen av folkeregisteret vil alltid ligge litt på etterskudd i forhold til virkeligheten. Det vil ta litt tid fra en fødsel, vigsel, dødsfall eller flytting har skjedd før det blir registrert i folkeregisteret. I tellingen ble det benyttet meldinger som gjaldt til og med 3. november 2001 og som hadde kommet inn til folkeregisteret innen 4. februar 2002. De fleste endringene i folkeregisteret skjer gjennom et rapporteringssystem fra offentlige institusjoner. Dette gjelder ikke flyttinger som hver enkelt person er pliktig til å rapportere selv innen 8 dager etter flyttingen. Dette er det mange som ikke følger opp og det er derfor større forsinkelser i rapporteringen av flytting enn av andre demografiske hendelser.

Studenter melder som regel ikke flytting. Fra 1. november 2001 ble det frivillig for studenter å melde flytting, før hadde de ikke lov til å melde flytting fra foreldrenes hjem uten særskilt grunn. Dette fører til at mange studenter er folkeregistrert hjemme hos foreldrene, mens de egentlig bor en annet sted. I tillegg tar det ofte litt tid før de melder flytting når de har begynt i arbeid.

I tillegg vil det være en del manglende flyttemeldinger i andre grupper. Problemet er antakelig størst i de områdene der det bare er matrikkeladresse, det vil si der det ikke er gate navn og nummer. Grunnen til dette er at postadressen er den samme og da er det antakelig mange som glemmer å melde flytting til folkeregisteret, siden det ikke har betydning for verken post eller likning.

Det var en 6.5 prosent av skjemaene som ikke det ikke kom inn opplysninger på. For disse familiene ble husholdningen satt lik familien slik den var på utsendelsesfilen. Det vil derfor blant disse mangle en del samboere, uten at det forklarer for lavt antall samboere i tellingen.

3.2. Feil i utvalgsundersøkelser

I utvalgsundersøkelser er det to hovedkilder til feil, som ikke fins i register eller ved fulltelling, utvalgfeil og frafall.

Utvalgsfeil

På grunn av det er bare en liten del av populasjonen som blir intervjuet vil det være en del usikkerhet i estimatene. Selv om utvalget er representativt i forhold til viktige variabler som alder og kjønn er det ikke sikkert at utvalget er representativt i forhold til det som skal undersøkes. Denne usikkerheten kaller vi utvalgsfeil.

Frafall

I en utvalgsundersøkelse vil det alltid være noen som ikke svarer på undersøkelsen. Dette kan føre til at utvalget ikke blir representativt for hele populasjonen. Dette gjelder særlig hvis en gruppe blir underrepresentert i forhold til de andre. Dette problemet kan spesielt gjelde de minste husholdningene, siden det er mindre sannsynlig for å treffe noen hjemme der enn i større husholdningene.

For å kompensere for skjevheter på grunn av frafall blir det i denne analysen brukt etterstratifisering, se det foregående kapittel.

3.3. Forskjellen mellom intervjuundersøkelse og postalundersøkelse

I en intervjuundersøkelse blir det gjort andre feil enn i en postalundersøkelse. I en intervjuundersøkelse skal det som intervjuobjektet svarer, bli oppfattet av intervjueren og deretter registrert inn på datamaskinen. Det kan forekomme feil i alle disse leddene. Det forekommer sjeldent partielt frafall ved intervjuundersøkelser, siden intervjueren kan forklare og rettlede den som svarer. Noe annet er det ved postalundersøkelser der det er ganske vanlig med partielt frafall. Hvis intervjuobjektet er usikker på noe, er det lett å hoppe over spørsmålet. Alle papirskjemaer ble lest optisk inn. Den optiske lesningen kan ha problemer med å tyde håndskrift, et typisk problem er at tallene 7 og 1 blir forbyttet.

I postale undersøkelser er det en generell tendens til en overhyppighet av personer som krysser av på det første alternativet, mens det i intervjuundersøkelser er tendens til overhyppighet av personer som svarer det siste alternativet. Rekkefølgen på svaralternativene kan derfor ha en innvirkning på samsvaret mellom postal og intervjuundersøkelser (Haraldsen, 1999)

3.4. Forskjellen i tidspunktet for undersøkelsene

Datainnsamlingen til Levekårsundersøkelsen foregikk fra 27. august 2001 til 7. desember 2002. Husholdningsspørsmålene i AKU ble samlet inn fra 3. november og ut året. I Folke- og bolig tellingen var det spørsmål boligsituasjonen den 3. november 2001. Det kan for enkelte derfor være flere måneders forskjell mellom når de svarte på disse undersøkelsene. På disse månedene kan det skje endringer i både bo- og samlivssituasjon. I 2001 flyttet² omtrent 12,6 prosent av befolkningen, det vil si at knappe 4 prosent av befolkningen og utvalget trolig flyttet i løpet av innsamlingsperioden for levekårsundersøkelsen. Det er derfor grunn til å tro at feiltolkninger på grunn av flyttinger høsten 2001 betyr lite for undersøkelsen.

3.5. Forskjellen i spørsmålsstillingen i undersøkelsene

I AKU er framgangsmåten for å finne fram til husholdningen ganske lik tellingen. I AKU er hele familien trukket ut og det er en person i familien som får spørsmål om familien bor sammen og eventuelt om det skal legges til noen personer. Forskjellen til tellingen er i hovedsak at det ikke er satt krav om at alle skal være bosatt på den folkeregistrert adresse i tillegg til innsamlingsmetode. Når vi skal sammenligne husholdninger i AKU og tellingen, blir det i hovedsak en studie av konsekvensene av at folkeregistrert adresse er benyttet i tellingen. I levekårsundersøkelsen er framgangsmåten for å finne husholdningen annerledes enn både AKU og tellingen. I levekårsundersøkelsen er det personer som er trukket ut og hver person får spørsmål om hvem han/hun bor sammen med. Intervjuobjektet får ikke noen forhåndsinformasjon om familiemedlemmer, slik som i tellingen og AKU. Ved sammenligning av husholdningsopplysninger fra levekårsundersøkelsen og tellingen blir det dermed i tillegg en sammenligning av forskjellen i metoden for å danne husholdningen og ikke bare en sammenligning av faktisk og formell husholdning.

---

² Flyttinger både innen og mellom kommuner.

3.6. Forskjellige definisjoner og presiseringer av husholdninger

Undersøkelse		
Folke- og boligtellings-	Type undersøkelse	Fulltelling, postalundersøkelse
	Måte	Familiemedlemmene (DSF+) er preprintet og intervjuobjektet må trekke fra og legge til personer i husholdningen.
	Restriksjoner/presiseringer	Benytter informasjon fra boligskjemaet til å danne husholdningen, men har krav om at personen er bosatt der han/hun er folkeregistrert.
	Husholdningstype	Bohusholdning. Privat og institusjon
Arbeidskraftsundersøkelsen	Type undersøkelse	Utvalgsundersøkelse, familieutvalg, telefonintervju
	Måte	Familiemedlemmene (DSF) blir lest opp, og intervjuobjektet må trekke fra og legge til personer i husholdningen.
	Restriksjoner/presiseringer	Intervjuren har fått instruks om at i hovedregel omfatter husholdningen av alle som bor i samme bolig, men det er noen unntak. Personer som skal telles med: Militære, sivilarbeidere, de som sitter i fengsel, pendlere, sjøfolk, samboere, fosterbarn, praktikanter og leietakere uten egen inngang. Personer som ikke skal telles med: Studenter/elver som bor borte på hybel, leietakere med egen inngang, personer som bor fast på institusjon og barn som IO har delt foreldreansvar for, men som er registrert bosatt sammen med den andre foreldre på intervjutidspunktet.
	Husholdningstype	Bohusholdning og kosthusholdning. Privat
Levekårsundersøkelsen	Type undersøkelse	Utvalgsundersøkelse, personutvalg, hovedsakelig telefonintervju (77 prosent)
	Måte	Spørsmål. Hvor mange personer er det i husholdningen din? Nevn personens kjønn, fødselsår og familieforhold til deg.
	Restriksjoner/presiseringer	Til husholdningen regner vi alle personer som er fast bosatt i boligen, og som har felles kost. Personer som er fast bosatt i boligen, men som er borte fra hjemmet, f.eks. på grunn av arbeid skal regnes med.
	Husholdningstype	Kosthusholdning. Privat

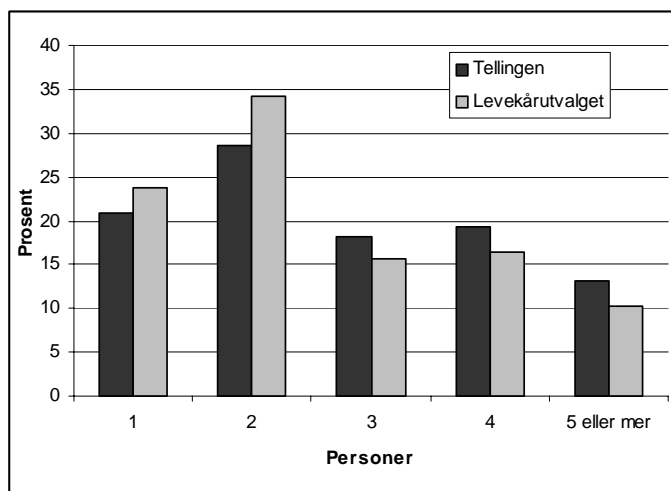
4. Analyse av forskjellen mellom husholdninger i tellingen og utvalgsundersøkelser

4.1 Levekårsundersøkelsen

4.1.1. Personer etter husholdningsstørrelse

Antall personer i privathusholdningene varierer ganske mye mellom tellingen og levekårsutvalget. Hovedgrunnen til dette er som tidligere nevnt forskjellen i definisjoner av hvem som hører til i husholdningen. I tellingen er det krav om at alle skal være bosatt der de har folkeregistrert adresse og tilhøre en husholdning på denne adressen. Dette vil si at studenter og andre som ikke har meldt flytting til folkeregisteret blir flyttet tilbake til en husholdning der de er folkeregistrert.

Figur 4.1.1. Personer 16 år og over etter husholdningsstørrelse ifølge tellingen og levekårsundersøkelsen

Tabell 4.1.1. Personer 16 år og over etter husholdningsstørrelse i telling og levekårsundersøkelsen

Telling	Levekårsundersøkelsen					
	Prosent					
	I alt	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer eller flere
I alt	100,0	23,7	34,2	15,5	16,4	10,2
1 person	100,0	87,3	10,2	1,7	0,5	0,3
2 personer	100,0	6,4	90,4	2,7	0,2	0,3
3 personer	100,0	8,2	19,3	68,3	3,9	0,4
4 personer	100,0	5,5	8,6	12,9	70,8	2,1
5 personer eller flere	100,0	7,8	6,1	4,4	10,6	71,1

Personer som bor alene

Av figur 4.1.1 ser vi at det er flere personer som bor alene ifølge levekårsundersøkelsen i forhold til i tellingen. 87 prosent som bor alene ifølge tellingen, bor også alene ifølge levekårsundersøkelsen. Det er 10 prosent av de som bor alene i tellingen som i levekårsundersøkelsen har oppgitt at de bor

sammen med en annen person. Av disse er 74 prosent samboere i levekårsundersøkelsen og ikke i tellingen. De resterende bor sammen med slektninger (17 prosent) eller ikke slektninger (9 prosent). I en tilsvarende undersøkelse av KU, viste det seg at 56 prosent av de som var registrert som samboere KU og ikke i tellingen, ikke hadde felles adresse med partneren. De resterende hadde felles adresse, men oppga forskjellige opplysninger i utvalgsundersøkelsen og tellingen.

Det er mellom 5 og 8 prosent av personene som bor i en husholdningen på 2 personer og over ifølge tellingen som i levekårsundersøkelsen bor alene. Dette skyldes i hovedsak (80 prosent) at disse personene i tellingen tilhører en husholdning med barn, men at barna har flyttet ut uten å melde dette til folkeregisteret. Dette gjør at det blir flere aleneboende i levekårsundersøkelsen enn i forhold til tellingen.

Tabell 4.1.2. Personer etter husholdningsstørrelse og alder. Levekårsundersøkelsen og tellingen

Alder	Levekårsundersøkelsen						Telling					
	I alt	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer eller mer	I alt	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer eller mer
15-19	100,0	9,2	13,7	25,1	27,7	24,3	100	3,0	7,4	18,8	35,3	35,5
20-24	100,0	35,9	28,8	19,4	11,2	4,7	100	17,6	16,9	24,6	24,2	16,8
25-29	100,0	26,6	35,4	19,6	12,7	5,6	100	24,5	24,6	25,8	17,8	7,2
30-34	100,0	19,6	19,5	22,6	26,2	12,0	100	19,2	16,8	22,3	28,1	13,5
35-39	100,0	17,4	12,8	13,6	34,4	21,8	100	15,5	11,8	16,3	32,9	23,5
40-44	100,0	16,0	12,9	15,3	31,1	24,8	100	14,0	12,3	16,1	32,6	24,9
45-49	100,0	13,0	26,6	20,3	24,1	16,1	100	14,3	18,4	22,2	28,1	17,0
50-54	100,0	13,1	45,8	24,7	12,0	4,5	100	15,7	32,5	26,1	17,8	7,9
55-59	100,0	19,9	61,4	10,2	6,0	2,6	100	17,9	48,9	21,3	8,5	3,3
60-69	100,0	21,4	68,6	7,1	2,3	0,5	100	23,2	60,6	11,6	2,8	1,7
70-79	100,0	43,0	53,3	3,0	0,0	0,7	100	36,5	55,1	5,2	1,0	2,3
80+	100,0	70,6	26,6	2,8	0,0	0,0	100	53,5	31,6	2,8	0,7	11,5

Personer i topersonshusholdninger

Det er flere personer som lever i en topersonshusholdninger i levekårsundersøkelsen enn i tellingen. Av tabell 4.1.1 ser vi at det er hele 90 prosent av topersonshusholdningene i tellingen som har den samme størrelse i levekårsundersøkelsen. Omtrent 6 prosent bor alene. Grunnen til dette kan være brudd i ekteskap/samboerskap eller at opphør av bofellesskap ikke har kommet med på tellingstidspunktet. En annen mulighet er at samboerskap er oppgitt i tellingen, men ikke i levekårsundersøkelsen. Tre prosent av de som var topersonshusholdning i tellingen har blitt trepersonshusholdning. Grunnen til denne forskjellen kan være foreldre, som har delt foreldreansvar, har ført opp barnet der det ikke er folkeregistrert. En annen grunn kan være at en i husholdningen ikke har folkeregistrert adresse der han/hun bor og derfor ikke har kommet med i husholdningen i tellingen. Det er forholdsvis mange personer i trepersonshusholdninger i tellingen som i levekårsundersøkelsen tilhører en topersonshusholdning. Dette og i tillegg til mange enpersonshusholdninger i tellingen som er topersonshusholdning i levekårsundersøkelsen, gjør at antall topersonshusholdninger blir høyere sammenlignet med levekårsundersøkelsen i forhold til tellingen.

Personer i tre til fem+ personshusholdninger

For personer som bor i husholdninger på tre personer og over, er det omtrent 70 prosent som har samme husholdningsstørrelse i levekårsundersøkelsen som i tellingen. De 30 prosentene som ikke har samsvar i husholdningsstørrelsen, har en eller flere personer færre i husholdningen. Dette er i hovedsak barn som har flyttet ut av husholdningen. Dette vil si at husholdningen er splittet i to eller flere husholdninger. Dette medfører at det blir en økning av små husholdninger på en eller to personer, mens det blir en nedgang av store husholdninger på 3 personer eller flere.

Eksempel:

Familien Olsen består av fire personer ifølge folkeregisteret. Det er mor Kari, far Per og barna Ola og Anne. De har alle den samme folkeregistrerte adresse og de er derfor blitt en husholdning i tellingen. Både Ola og Anne er over 20 år og bor ikke lengre hjemme, men det har de ikke meldt til folkeregisteret. Den faktiske husholdninger til foreldrene er på to personer og ikke fire slik som i tellingen. 'Barnet' Anne bor sammen med Truls, de er samboere. Truls har meldt flytting til folkeregisteret, i motsetning til Anne som ikke har gjort det. Dette har ført til at Truls er aleneboende i tellingen, mens han i virkeligheten er samboer og bor i en topersonshusholdning. Broren til Anne har også flyttet hjemmefra, men han bor alene. Disse fem personene er i tellingen fordelt på en firepersonshusholdning og en enpersonshusholdning, mens de faktisk består av to topersonshusholdning og en enpersonshusholdning.

4.1.2. Husholdninger etter størrelse

Det forrige avsnittet var om personer etter husholdningsstørrelse, mens dette avsnittet handler om husholdninger etter størrelse. Det vil si at nå er husholdning enheten og ikke person.

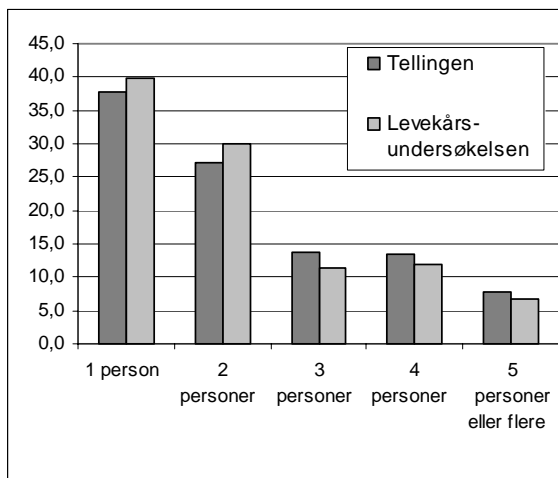
Tabell 4.1.3. Privathusholdninger etter størrelse. Tellingene og levekårsundersøkelsen. 2001

Husholdningsstørrelse	Folke- og bolig telling 2001		Levekårsundersøkelsen 2001		
	Antall	Antall (estimert)	Standard -avvik	Konfidens- intervall Nedre grense	Konfidens- intervall Øvre grense
1 alt	1 962 000	2 116 000	20 000*	2 075 000	2 156 000
1 person	740 000	845 000	20 000	805 000	885 000
2 personer	535 000	634 000	13 000	608 000	660 000
3 personer	269 000	243 000	11 000	222 000	264 000
4 personer	266 000	250 000	10 000	230 000	270 000
5 personer eller flere	151 000	144 000	7 000	130 000	158 000

* En upublisert artikkel av Belsby, Bjørnstad og Zhang viser at standardavviket til totalen ikke overstiger standardavviket til enpersonshusholdninger.

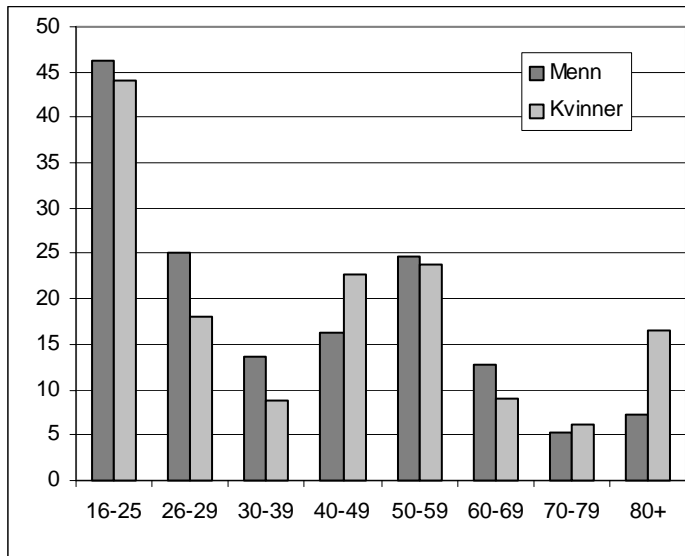
Ifølge tellingen er det 1,96 millioner husholdninger i Norge, mens det ifølge levekårsundersøkelsen fins 2,12 millioner husholdninger. Tallene fra levekårsundersøkelsen har en ganske stor usikkerhet, fordi det er et lite utvalg. Konfidensintervallet er fra 2,08 til 2,16 millioner husholdninger. Da er det antatt at standardavviket til totalt antall husholdninger ikke overstiger standardavviket til enpersonshusholdninger (Belsby, Bjørnstad og Zhang, upublisert notat).

Figur 4.1.2. Privathusholdninger etter størrelse ifølge tellingen og levekårsundersøkelsen. Prosent

Forskjellen på 150 000 husholdninger skyldes at det er flere en- og topersonshusholdninger i levekårsundersøkelsen enn i tellingen. Grunnen til denne forskjellen er som tidligere nevnt, at i tellingen er reglene for folkeregistrering fulgt, mens det ikke tilfelle for levekårsundersøkelsen. Det er forholdsvis mange personer under 30 år som ikke er folkeregistrert der de bor, se figur 4.1.3. De fleste av disse har folkeregistrert adresse hos sine foreldre. Dette gjør at det er mange både mellom 20 -30 år og 40-60 år som har forskjellig husholdningsstørrelse i tellingen og levekårsundersøkelsen. De mellom 20 og 30 år bor som regel i en- eller topersonshusholdninger. Dette har ført til at det har blitt registrert få en- og topersonshusholdninger i tellingen i forhold til i levekårsundersøkelsen. Antall husholdninger med 1 til 3 personer i tellingen ligger utenfor konfidensintervallet til levekårsundersøkelsen, mens husholdninger med 4 og 5 eller flere personer ligger innenfor konfidensintervallet til levekårsundersøkelsen.

Figur 4.1.3. Personer som ikke har lik husholdningsstørrelse i tellingen og levekårsundersøkelsen etter alder og kjønn Prosent

Inntekt- og formueundersøkelsen (IF) er en undersøkelse som også gir estimater for husholdninger (Haugen, 2000). Denne undersøkelsen bygger på flere utvalg som blir satt sammen og vektet. Hvis vi sammenligner estimatene fra levekårsundersøkelsen med tallene fra IF, er det bare noen små forskjeller, se tabell 4.1.4. Antall enpersonshusholdninger i IF ligger 20 000 over estimatet fra levekårsundersøkelsen, men det er innenfor konfidensintervallet til levekårsundersøkelsen. Derimot er antall husholdninger med to personer 50 000 lavere i IF enn i levekårsundersøkelsen. Dette er utenfor konfidensintervallet til levekårsutvalget. Grunnen til denne forskyvningen mellom en og to personshusholdninger skyldes sannsynligvis utvalgsfeil. I levekårsutvalget ble det trukket for mange mannlige samboere i alderen 30 til 35, hvis vi sammenligner med andre undersøkelser. Dette kan ha ført til at oppblåsing av antall en- og topersonshusholdninger har blitt forskjøvet. Antall husholdninger med tre- og fire personer er ganske likt og alle estimatene fra IF ligger innen konfidensintervallet til levekårsutvalget.

Tabell 4.1.4. Privathusholdninger etter størrelse. 1990-2001. Antall

Husholdnings- størrelse	Folke- og boligtelling 1990	Folke- og boligtelling 2001	Kvalitets- undersøkelsen 1990 (faktisk)	Inntekts- og formue- undersøkelsen 1994	Inntekts- og formue- undersøkelsen 1996	Inntekts- og formue- undersøkelsen 1998	Inntekts- og formue- undersøkelsen 2001
I alt	1 752 000	1 962 000	1 870 000	2 001 000	2 032 000	2 049 000	2 080 000
1 person	601 000	740 000	706 000	828 000	835 000	829 000	867 000
2 personer	460 000	535 000	511 000	536 000	563 000	583 000	582 000
3 personer	266 000	269 000	291 000	262 000	264 000	263 000	243 000
4 personer	280 000	266 000	247 000	249 000	244 000	242 000	248 000
5 personer eller flere	145 000	151 000	114 000	127 000	126 000	131 000	139 000

Tabell 4.1.5. Privathusholdninger etter størrelse. 1990-2001. Prosent

Husholdnings- størrelse	Folke- og boligtelling 1990	Folke- og boligtelling 2001	Kvalitets- undersøkelsen 1990 (faktisk)	Inntekts- og formue- undersøkelsen 1994	Inntekts- og formue- undersøkelsen 1996	Inntekts- og formue- undersøkelsen 1998	Inntekts- og formue- undersøkelsen 2001
I alt	100	100	100	100	100	100	100
1 person	34,3	37,7	37,8	41,4	41,1	40,5	41,7
2 personer	26,3	27,3	27,3	26,8	27,7	28,5	28,0
3 personer	15,2	13,7	15,6	13,1	13,0	12,8	11,7
4 personer	16,0	13,6	13,2	12,4	12,0	11,8	11,9
5 personer eller flere	8,3	7,7	6,1	6,3	6,2	6,4	6,7

Hvis vi ser på utviklingen over de ti siste årene, har det både ifølge tellinger og utvalgsundersøkelser blitt færre store husholdninger og flere små. Dette skyldes både at antall personer i Norge har økt, alderssammensetningen i befolkningen har endret seg og at samlivsmønster har forandret seg. Forholdet mellom tellingen og utvalgsundersøkelser i 2001 har ikke blitt vesentlig forskjellig fra slik det var i 1990.

Hvis vi ser på privathusholdninger etter størrelse i tellingen sammenlignet med levekårsundersøkelsen, ser vi den samme trenden som når vi tok utgangspunkt i personer. Store husholdninger i tellingen går ofte over til små husholdninger i levekårsutvalget, se tabell 4.1.6.

Tabell 4.1.6. Privathusholdninger etter størrelse i telling og levekårsundersøkelsen. 2001

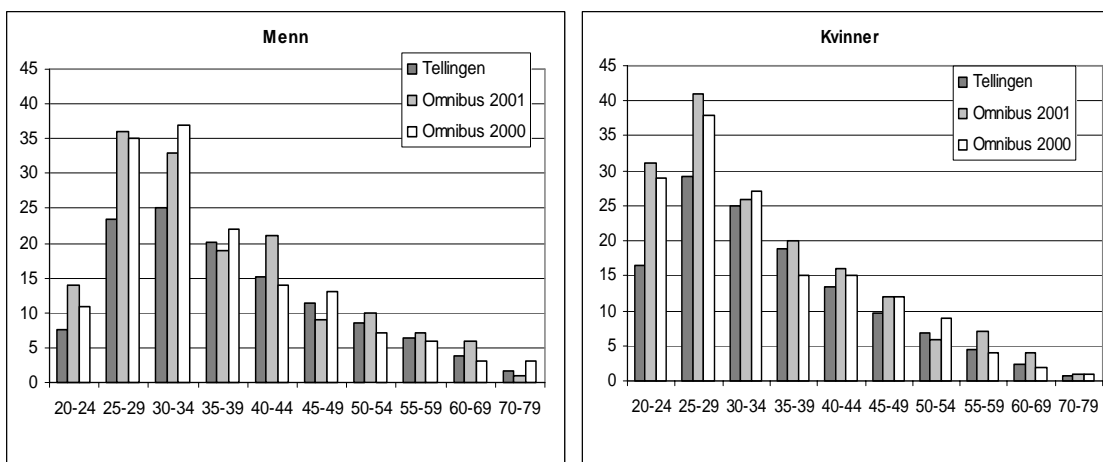
Telling	Levekårsundersøkelsen					
	Prosent					
	I alt	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer eller flere
I alt	100	39,9	30,0	11,5	11,8	6,8
1 person	100	93,2	5,5	0,8	0,2	0,2
2 personer	100	11,6	85,9	2,0	0,3	0,2
3 personer	100	16,2	20,0	60,8	2,7	0,3
4 personer	100	11,8	9,4	11,4	65,5	1,9
5 personer eller flere	100	17,4	6,7	4,0	9,3	62,4

4.1.3. Samboere

Ifølge omnibusundersøkelsen³ fins det omtrent 250 000 samboerpar, mens det i tellingen bare er 200 000. Forskjellen mellom andelen samboere i tellingen og omnibusundersøkelsen er størst for personer under 30 år og da særskilt for kvinner. I figur 4.1.3. er andelen samboere ut fra omnibusundersøkelsen sammenlignet med tellingen. På grunn av at det kan være en nokså stor usikkerhet i omnibustallene er det tatt med tall både fra 2001 og 2002. For kvinner mellom 20 og 24 år er det 20 prosentpoeng færre samboere i tellingen i forhold til omnibusundersøkelsen. Denne forskjellen minker til litt over 10 prosentpoeng når kvinnene blir mellom 25 og 29 år. For kvinner over 30 år er det bare et par prosentpoeng som skiller omnibusundersøkelsen fra tellingen. Denne forskjellen er innenfor grensen til usikkerheten til omnibusundersøkelsen.

For menn mellom 20 og 24 er det 10 prosentpoeng færre samboere i tellingen i forhold til omnibusundersøkelsen. Forskjellen i samboertallene mellom tellingen og omnibusundersøkelsen er signifikant fram til 35 år for menn. For menn over 35 år er det ingen stor forskjell mellom samboertallene i tellingen og omnibusundersøkelse, bortsett fra en forholdsvis stor forskjell mellom andelen mannlige samboere mellom 40-44 år noe som antakeligvis skyldes utvalgsfeil.

Figur 4.1.3. Andelen samboere etter alder. Menn og kvinner. Telling og Omnibus

4.1.4. Husholdningstype

Det er forholdsvis stor forskjell i antall husholdninger for de forskjellige husholdningstypene mellom levekårsundersøkelsen og tellingen, se tabell 4.1.6 og 4.1.7. Det er mange flere aleneboende i levekårsutvalget enn i tellingen og spesielt for de som er under 30 år. Når alderen øker minker forskjellen mellom tellingen og levekårsundersøkelsen.

En familie i statistikken kan bare bestå av to generasjoner, en slik husholdning kaller vi enfamiliehusholdning. Dette er i motsetning til flerfamiliehusholdning der minst tre generasjoner eller flere familier bor sammen. Det er mange flere par uten barn i levekårsundersøkelsen enn i tellingen. Forskjellen er størst også her for par under 30 år og forskjellen minker med alderen på paret. Samtidig som det har blitt flere aleneboende og par uten barn har det blitt færre enfamiliehusholdninger med voksne barn i levekårsundersøkelsen i forhold til i tellingen. Antall enfamiliehusholdning har sunket fra 191 000 i tellingen til 109 000 i levekårsundersøkelsen.

³ Omnibusutvalget er tildels overlappende med levekårsutvalget. Omnibusutvalget var på 7 184 personer og svarprosenten var på 64 prosent. Tallene er ikke vektet.

Tabell 4.1.6. Privathusholdninger etter type. Tellingen og Levekårsundersøkelsen. 2001

	Tellingen		Levekårsundersøkelsen		
	Antall	Antall (estimert)	Standardavvik	Konfidensintervall nedre grense	Konfidensintervall øvre grense
I alt	1 962 000	2 116 000	20 000	2 075 000	2 156 000
Aleneboende	740 000	845 000	20 000	805 000	885 000
Par uten hjemmeboende barn	413 000	537 000	10 000	517 000	557 000
Par med små barn (yngste barn 0-5 år)	224 000	236 000	9 000	218 000	254 000
Par med store barn (yngste barn 6-17 år)	229 000	229 000	10 000	208 000	250 000
Mor/far med små barn (yngste barn 0-5 år)	34 000	33 000	6 000	22 000	44 000
Mor/far med store barn (yngste barn 6-17 år)	73 000	80 000	7 000	66 000	94 000
Enfamiliehusholdninger med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	191 000	109 000	6 000	97 000	122 000
Flerfamiliehusholdninger med barn 0-17 år	20 000	11 000	2 000	7 000	15 000
Flerfamiliehusholdninger uten barn 0-17 år	38 000	35 000	4 000	27 000	44 000

Tall som er uthevet er tall fra tellingen som ligger utenfor konfidensintervallet til levekårsundersøkelsen

Tabell 4.1.7. Privathusholdninger etter type (detaljert). Tellingen og Levekårsutvalget. 2001

	Tellingen		Levekårsutvalget		
	Antall	Antall (estimert)	Standardavvik	Konfidensintervall nedre grense	Konfidensintervall øvre grense
I alt	1 962 000	2 116 000	20 000	2 075 000	2 156 000
Aleneboende under 30 år	132 000	211 000	15 000	182 000	241 000
Aleneboende 30-44 år	163 000	186 000	14 000	159 000	213 000
Aleneboende 45-66 år	195 000	187 000	14 000	160 000	214 000
Aleneboende 67 år og over	249 000	261 000	15 000	230 000	291 000
Par uten barn, eldste person under 30 år	31 000	69 000	6 000	57 000	82 000
Par uten barn, eldste person 30-44 år	44 000	63 000	6 000	51 000	74 000
Par uten barn, eldste person 45-66 år	179 000	238 000	9 000	219 000	257 000
Par uten barn, eldste person 67 år og over	158 000	167 000	8 000	151 000	182 000
Gifte par med små barn (yngste barn 0-5 år)	149 000	169 000	8 000	152 000	186 000
Gifte par med store barn (yngste barn 6-17 år)	191 000	203 000	10 000	183 000	222 000
Gifte par med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	127 000	59 000	5 000	50 000	68 000
Samboerpar med små barn (yngste barn 0-5 år)	75 000	67 000	4 000	59 000	75 000
Samboerpar med store barn (yngste barn 6-17 år)	38 000	27 000	3 000	20 000	34 000
Samboerpar med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	9 000	4 000	1 000	2 000	7 000
Mor med små barn (yngste barn 0-5 år)	32 000	31 000	5 000	20 000	42 000
Mor med store barn (yngste barn 6-17 år)	60 000	53 000	6 000	41 000	66 000
Mor med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	41 000	16 000	3 000	11 000	22 000
Far med små barn (yngste barn 0-5 år)	2 000	2 000	1 000	0	4 000
Far med store barn (yngste barn 6-17 år)	13 000	26 000	4 000	19 000	34 000
Far med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	14 000	30 000	3 000	23 000	37 000
Husholdninger med to eller flere enpersonfamilier	21 000	28 000	4 000	20 000	35 000
Andre husholdninger uten barn 0-17 år	18 000	8 000	2 000	4 000	11 000
Andre husholdninger med barn (yngste barn 0-17 år)	20 000	11 000	2 000	7 000	15 000

4.2. Kvalitetsundersøkelsen

I dette avsnittet skal vi bruke kvalitetsundersøkelsen til å analysere kvaliteten i husholdningsopplysningene i tellingen. Det blir en tilsvarende analyse som for levekårsundersøkelsen, men litt forskjellig på grunn av hvordan utvalget er trukket. I kvalitetsundersøkelsen er det bare trukket personer under 74 år. Dette betyr at det ikke er mulig å sammenligne totaltall, men bare tall for husholdninger der personene er under 74 år. I tellingen er det bare bohusholdning som finnes, mens i KU er det blitt spurt om både bo- og kosthusholdning.

4.2.1. Husholdningsstørrelse

Av tabell 4.2.1. ser vi at 94 prosent av enpersonshusholdningene i tellingen også er det i KU. Det var 5 prosent av enpersonshusholdningene i tellingen som var topersonshusholdninger i KU. Dette er i hovedsak samboere uten barn.

For topersonshusholdningen er det 88 prosent av husholdningene i tellingen som også er det i KU. Ti prosent av de som var topersonshusholdninger i tellingen var i KU enpersonshusholdning. Hovedgrunnen til denne forskjellen er at voksne barn har flyttet ut fra en topersonshusholdning uten å melde dette til folkeregisteret.

For husholdninger med 3 personer og mer er det omtrent 70 prosent som har den samme husholdningsstørrelsen i tellingen som i KU. Grunnen til denne forskjellen er i hovedsak at voksne barn har flyttet ut av husholdningen, men ikke meldt adresseendring til folkeregisteret. Det har dermed blitt forskjell mellom husholdningsstørrelsen i tellingen og KU.

Tabell 4.2.1 Privathusholdninger (til 74 år) etter størrelse i telling og KU (bo). Prosent

Telling	Familier i utvalget	I alt	KU (bo)				
			1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer eller flere
I alt	7 344	100	34,3	31,0	15,3	12,9	6,6
1 person	1 629	100	93,6	5,2	0,7	0,4	0,1
2 personer	2 009	100	10,9	87,7	1,2	0,2	0,0
3 personer	1 493	100	8,3	21,6	68,9	1,1	0,1
4 personer	1 398	100	5,5	8,5	14,7	70,5	0,7
5 personer eller flere	815	100	7,9	3,6	8,2	13,4	66,8

Samsvaret mellom husholdningsstørrelse i tellingen og KU og mellom tellingen og levekårsundersøkelsen

For store husholdninger er samsvaret mellom tellingen og KU er større enn samsvaret mellom tellingen og levekårsundersøkelsen (tabell 4.1.6 og tabell 4.2.1). I levekårsutvalget er det flere i de store husholdningene som har gått til enpersonshusholdning enn i KU. Grunnen til denne forskjellen er antakeligvis både hvordan spørsmålene er stilt og trekkemetoden.

I KU er det spurt om alle familiemedlemmene bor i husholdningen og deretter spurt om det bor andre i husholdningen, mens det i levekårsundersøkelsen er bare spurt om hvem som bor i husholdningen. Spørsmålssekvensen i KU er nye og er blitt til etter en analyse av den gamle spørsmålssekvensen (Fosen et al, 2001 og Stålnakke et al, 2001). Resultatene av fokusgruppene viste at spørresekvensen, slik som den er i levekårsundersøkelsen, ikke fungerte tilfredsstillende. Grunnene til dette var at folk hadde problemer med å huske hva de ble spurt om fordi spørsmålet var langt, spørsmålet var ikke konkrete nok formulert og det var forskjellig tolkninger av husholdningsbegrepet. Den nye spørsmålssekvensen, som er benyttet i KU, har korte konkrete spørsmål som danner grunnlage for å

avgjøre hvem som er i husholdningen. Dette kan ha ført til en bedre kvalitet og et større samsvar med tellingen.

Men det kan også være slik at samsvaret er bedre i KU, fordi intervjuobjektene har svart at alle i familien bor sammen med intervjuobjektet, selv om det ikke er sant. Det kan være vanskelig for noen å oppgi at et familiemedlem ikke bor der når det blir lest opp at personen gjør det ifølge folkeregisteret. Det kan for noen være enklere å legge til personer enn å trekke fra.

I tillegg er KU et familieutvalg. Dette vil ofte føre til at det er en av foreldrene som svarer for hele familien. Det kan være slik at det er lettere for foreldre å svare at voksne barna bor hjemme, selv om de ikke gjør det, enn at de voksne barna svarer at de bor sammen med foreldrene og ikke gjør det. Dette kan ha ført til et større samsvar mellom tellingen og KU, enn mellom tellingen og boforholdsundersøkelsen.

Siden det er ofte foreldre i en familie som svarer på husholdningsspørsmålene i KU vil husholdningsstørrelsen bare minke, men ikke bli enpersonshusholdning. I levekårsutvalget er det person som er enheten, og da vil også de voksne barna i en familie få spørsmålet om sin husholdning, som ofte vil være enpersonshusholdning.

4.2.2. Forskjellen mellom kost- og bohusholdning

Det er svært liten forskjell mellom kost- og bohusholdning i KU, se tabell 4.2.2. og 4.2.3. For de forskjellige husholdningsstørrelsene er det under 1 prosent forskjell mellom kost- og bohusholdning. Ved bruk av kosthusholdning øker enpersonshusholdning litt, mens husholdninger med to personer eller større minker litt. Forskjellen mellom kosthusholdning og bohusholdning er mye mindre enn selve usikkerheten i tallene på grunn av utvalgsfeil og målefeil.

Tabell 4.2.2. Husholdninger (til 74 år) etter størrelse telling (bohusholdning) og KU (kosthusholdning). Prosent

Telling	KU kosthusholdning						
	Familier i utvalget	I alt	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer eller flere
I alt	7 344	100	34,6	30,8	15,2	12,8	6,6
1 person	1 629	100	93,9	5,0	0,7	0,3	0,1
2 personer	2 009	100	11,4	87,3	1,1	0,1	0,0
3 personer	1 493	100	8,6	21,6	68,7	1,1	0,1
4 personer	1 398	100	5,7	8,5	14,7	70,4	0,7
5 personer eller flere	815	100	8,0	3,5	8,3	13,7	66,5

Tabell 4.2.3 Privathusholdninger (til 74 år) etter bohusholdning- og kosthusholdning-størrelse, KU. Prosent

KU (bo)	KU (kost)						
	Familier i utvalget	I alt	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer eller flere
I alt	7 344	100	34,6	30,8	15,2	12,8	6,6
1 person	1 811	100	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2 personer	2 384	100	0,8	99,2	0,0	0,0	0,0
3 personer	1 390	100	0,3	0,2	99,5	0,0	0,0
4 personer	1 175	100	0,1	0,1	0,2	99,6	0,0
5 personer eller flere	584	100	0,0	0,0	0,1	0,4	99,4

4.2.3. Husholdningstype

Hvis vi ser på husholdningstypene blir det mer klart hvilke grupper som kommer uheldig ut ved at det er blitt brukt formell husholdning i telling i motsetning til faktisk i KU.

For husholdningstypen aleneboende i tellingen er det 91 prosent som også er det i KU. Men det er mange som ifølge KU er aleneboende, men ikke er det i tellingen. Dette er i hovedsak personer som i tellingen er i husholdningstypen enfamiliehusholdning med voksne barn. Forskjellen er størst for personer under 30 år, men minker når alderen blir høyere, se tabell 4.2.5.

For par uten barn i tellingen faller 95 prosent i den samme kategorien i KU. Av de i tellingen som ikke hadde samme husholdningstype, var de fleste i gruppen aleneboende. Det er også mange i tellingen i kategorien; enfamiliehusholdninger med voksne barn som i KU er par uten barn. Samsvaret mellom tellingen og KU øker også her med alderen på eldste person.

Hvis det er barn i husholdningen minker samsvaret mellom telling og KU etter stigende alder på barna. For husholdninger med små barn er samsvaret mellom tellingen og KU på 93 prosent, mens det for husholdninger med barn 18 og over, er samsvaret mellom tellingen og KU på bare 57 prosent. Hvis vi ser på samboerpar med voksne barn er det bare 22 prosent av de som var klassifisert i denne gruppen i tellingen som også var det i KU. Grunnen til dette lave samsvaret kan skyldes at det ikke er de biologiske foreldrene som er samboerne, og at det er derfor er flere av de voksne barna som har flyttet ut.

Det er få flerfamiliehusholdninger og det er et svært dårlig samsvar mellom klassifiseringen i tellingen og KU. Grunnen til dette dårlige samsvaret kan skyldes at det ved bruk av folkeregistrert adresse har koplet personer sammen i en husholdningen som i virkeligheten ikke bor sammen. En annen grunn kan være at de som har blitt intervjuet i KU ikke oppfatter den andre familien som en del av husholdningen.

Tabell 4.2.4. Husholdninger (til 74 år) etter type. Telling og KU (bo). Prosent

Telling	KU										
	Familier i utvalget	I alt	Aleneboende	Par uten hjemmeboende barn	Par med små barn (yngste barn 0-5 år)	Par med store barn (yngste barn 6-17 år)	Mor/far med små barn (yngste barn 0-5 år)	Mor/far med store barn (yngste barn 6-17 år)	Enfamiliehusholdninger med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	Flerfamiliehusholdninger med barn 0-17 år	Flerfamiliehusholdninger uten barn 0-17 år
I alt	7 344	100	32,8	26,1	13,4	12,1	1,8	4,7	6,9	0,3	2,0
Aleneboende	1 632	100	91,4	6,5	0,3	0,3	0,1	0,2	0,2	0,0	1,0
Par uten hjemmeboende barn	1 552	100	3,8	94,7	0,4	0,1	0,0	0,0	0,4	0,0	0,5
Par med små barn (yngste barn 0-5 år)	1 304	100	2,0	2,1	92,7	0,4	2,0	0,0	0,1	0,1	0,5
Par med store barn (yngste barn 6-17 år)	1 206	100	5,3	3,3	0,7	82,9	0,0	3,1	0,8	0,1	3,7
Mor/far med små barn (yngste barn 0-5 år)	102	100	0,7	0,0	4,4	0,0	93,9	0,0	0,0	1,1	0,0
Mor/far med store barn (yngste barn 6-17 år)	339	100	5,5	0,3	0,2	2,7	0,3	89,1	0,9	0,4	0,7
Enfamiliehusholdninger med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	864	100	14,5	25,8	0,1	0,1	0,0	0,0	57,3	0,1	2,1
Flerfamiliehusholdninger med barn 0-17 år	152	100	21,3	9,4	16,1	12,0	7,1	9,2	5,5	9,5	9,9
Flerfamiliehusholdninger uten barn 0-17 år	193	100	43,8	21,9	0,0	0,5	0,0	0,0	12,4	1,0	20,5

Tabell 4.2.5. Husholdninger (til 74 år) etter type. Samsvar mellom Telling og KU (bo). Prosent

Telling	Familier i utvalget	Prosent samsvar med KU
Aleneboende under 30 år	309	79,9
Aleneboende 30-44 år	490	92,5
Aleneboende 45-66 år	736	94,8
Aleneboende 67 år og over	93	95,7
Par uten barn, eldste person under 30 år	182	86,6
Par uten barn, eldste person 30-44 år	287	88,1
Par uten barn, eldste person 45-66 år	841	95,8
Par uten barn, eldste person 67 år og over	241	98,5
Gifte par med små barn (yngste barn 0-5 år)	669	96,7
Gifte par med store barn (yngste barn 6-17 år)	861	86,6
Gifte par med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	579	56,4
Samboerpar med små barn (yngste barn 0-5 år)	635	85,7
Samboerpar med store barn (yngste barn 6-17 år)	345	68,0
Samboerpar med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	65	21,9
Mor med små barn (yngste barn 0-5 år)	95	94,7
Mor med store barn (yngste barn 6-17 år)	277	90,1
Mor med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	160	62,9
Far med små barn (yngste barn 0-5 år)	7	80,5
Far med store barn (yngste barn 6-17 år)	61	82,5
Far med voksne barn (yngste barn 18 år og over)	60	55,6
Husholdninger med to eller flere enpersonfamilier	95	19,4
Andre husholdninger uten barn 0-17 år	98	10,7
Andre husholdninger med barn (yngste barn 0-17 år)	152	9,5

4.2.4. Borteboende studenter tatt ut av husholdningene i tellingen

Det ble også undersøkt hvilke konsekvenser det vil ha å ta ut borteboende studenter av husholdningene i tellingen. De som var klassifisert som borteboende studenter i studentundersøkelsen i folke- og bolig tellingen, ble fjernet fra husholdningen. Dette var studenter som hadde søkt utdanningsstipend i Statens lånekasse i 2001 og som var registrert som studenter på tellingstidspunktet. Datasettet som er benyttet til å analysere dette er KU, uten de familiene som *ikke* hadde svart i folke- og bolig tellingen og noen få andre spesielle husholdninger. Dette utgjorde omtrent 400 familier i KU. Det nye datasettet ble vektet på samme måte som KU.

Av tabell 4.2.6. ser vi at forskjellen mellom husholdningsstørrelsen i tellingen med og uten studenter er størst for husholdninger på 3 personer eller flere. De store husholdninger avgir 10 til 12 prosent til husholdningene som er mindre enn deres egen.

Tabell 4.2.6. Privathusholdninger (til 74 år) i tellingen uten borteboende studenter og telling med studenter, etter størrelse. Prosent

Telling	Telling (- borteboende studenter)						
	Familier i utvalget	I alt	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer eller flere
I alt	6 917	100	31	29	16	15	8
1 person	1 454	100	100	0	0	0	0
2 personer	1 949	100	3	96	1	0	0
3 personer	1 410	100	2	8	89	1	0
4 personer	1 343	100	1	2	7	90	1
5 personer eller flere	761	100	2	1	2	8	88

Når vi ser på forholdet mellom husholdningene i tellingen uten studenter og i kvalitetsundersøkelsen blir samsvaret større enn tidligere (se tabell 4.2.7. og 4.2.8.). Dette gjelder spesielt for husholdninger på 3 personer eller flere. I disse gruppene har samsvaret økt med 4 til 8 prosentpoeng.

Selv om samsvaret har økt er det fortsatt en stor forskjell mellom tellingshusholdninger uten studenter og KU sine husholdninger. Dette skyldes antakeligvis at det er en del studenter som ikke har søkt om stipend i Statens lånekasse, slik at de ikke har kommet med som studenter i studentundersøkelsen. I tillegg vil det også være andre personer som ikke har meldt flytting til folkeregisteret .

Tabell 4.2.7. Privathusholdninger (til 74 år) i tellingen uten borteboende studenter og KU (bo) etter størrelse Prosent

Telling (- studenter)	KU (bo)						
	Familier i utvalget	I alt	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer eller flere
I alt	6 917	100	33,6	31,4	15,3	13,0	6,7
1 person	1 556	100	93,2	5,6	0,7	0,3	0,1
2 personer	2 009	100	9,8	88,1	1,8	0,1	0,1
3 personer	1 389	100	5,9	19,4	73,1	1,5	0,1
4 personer	1 284	100	4,9	5,3	13,5	75,6	0,7
5 personer eller flere	679	100	4,4	2,7	5,7	10,6	76,5

Tabell 4.2.8. Privathusholdninger (til 74 år) i tellingen og KU (bo) etter størrelse. Prosent

Telling	KU (bo)						
	Familier i utvalget	I alt	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer eller flere
I alt	6 917	100	33,6	31,4	15,3	13,0	6,7
1 person	1 454	100	94,4	4,6	0,6	0,2	0,1
2 personer	1 949	100	11,0	87,6	1,2	0,2	0,1
3 personer	1 410	100	7,9	21,8	69,1	1,1	0,1
4 personer	1 343	100	5,5	8,4	14,7	70,7	0,7
5 personer eller flere	761	100	5,9	3,6	8,9	13,0	68,5

Referanser

- Belsby, Bjørnstad og Zhang: Modeling and estimation methods for household size in the presence of nonignorable nonresponse., Upublisert
- Fosen, Hustoft og Lagerstrøm. 2001: Ny spørresekvens for å identifisere husholdninger i utvalgsundersøkelser, Notater 2001/25, Statistisk sentralbyrå
- Haugen, Oddbjørn. 2000: Utrekning av vektorer til inntekts- og formuesundersøkingene 1998, Notater 2000/61 Statistisk sentralbyrå
- Haraldsen, Gustav. 1999: Spørreskjemametodikk etter kokebokmetoden. Ad Notam, Gyldendal.
- Stålnakke, Nøtnæs og Haraldsen 2001: Fokusgrupper om husholdningsbegrepet, Notater 2001/69, Statistisk sentralbyrå.
- Vedå og Rafat. 2003: Redigering av husholdningsfilen for kvalitetsundersøkelsen. Notater 2003/60, Statistisk sentralbyrå.
- Vågane, Liv. 2002: Samordnet levekårsundersøkelse 2001 - tverrsnittsundersøkelsen. Dokumentasjonsrapport. Liva Vågane. Notater 2002/56, Statistisk sentralbyrå.

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 2003/48 E. Siig Meen og O. Rognstad: Jordbrukstelling 1999- dokumentasjon. 105s.
- 2003/49 L.Rogstad: Statistiske temakart og X-Map. 32s.
- 2003/50 E. Holmøy: Velferdsregnskap - et mulig teoretisk rammeverk.35s.
- 2003/51 C. Wiecek: Undersøkelse om fremtidsplaner, familie og samliv. Dokumentasjonsrapport. 59s.
- 2003/52 KOSTRA: Arbeidsgrupperapporter 2003. 153s.
- 2003/53 A. Haglund: Rapport fra arbeidsgruppa om forslag til arbeidsdeling mellom Brønnøysundregistrene (BR) og Statistisk sentralbyrå (SSB). 40s.
- 2003/54 E. Eng Eibak: Forventningsindikator - konsumprisene. Mai - november 2003. 19s.
- 2003/55 G. Daugstad: Levekår for ungdom i større byer. 80s.
- 2003/56 A. Vedø og D. Rafat: Sammenligning av utvalgsplaner i AKU. 17s.
- 2003/57 L. Belsby: Frafall og vekter i Tidsbruksundersøkelsen 2000-2001. 20s.
- 2003/58 L.Belsby: Vekter i Forbruksundersøkelsen. 28s.
- 2003/59 M. Møgstad og L.C. Zhang: På veien fra familie- til husholdningsregister. En metode for prediksjon av samboere uten barn .53s
- 2003/60 A. Vedø og D. Rafat: Redigering av husholdningsfilen fra Kvalitetsundersøkelsen. 13s.
- 2003/61 M. Møgstad: Analyse av fattigdom basert på register- og folketellingsdata. 75s.
- 2003/62 T. Eika og J.A. Jørgensen: Makroøkonomiske virkninger av høye strømpriser i 2003. En analyse med den makroøkonometriske modellen KVARTS.16s
- 2003/63 B. Mathisen: Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal 2001. 32s.
- 2003/64 E. Røed Larsen og D.E. Sommervoll: Til himmls eller utfor stupet? En katalogisering av forklaringer på stigende boligpriser. 31s.
- 2003/65 P.E. Tønjum: Tilbakemelding/ dokumentasjon av prosjektet: Avstemming av KNR mot nye årstall ifølge tallrevisjonen.43s.
- 2003/66 B.A. Holth: Arbeids- og bedriftsundersøkelsen 2003. Dokumentasjon. 67s.
- 2003/67 H. Tønseth: Kommuneale helseforskjeller -de finnes, men kan de måles? 15s.
- 2003/68 T.M. Normann: Omnibusundersøkelsen mai/juni 2003. Dokumentasjonsrapport. 50s.
- 2003/69 KOSTRA (Kommune- Stat- Rapportering) Rutinebeskrivelse og dokumentasjon. 60s.
- 2003/70 E. Holmøy og B. Strøm: Fordeling av tjenesteproduksjon mellom offentlig og privat sektor i MSG-6. 25s.
- 2003/71 J.K. Dagsvik: Hvordan skal arbeidstilbudseffekter tallfestes? en oversikt over den mikrobaserte arbeidstilbudsforskningen i Statistisk sentralbyrå. 67s.
- 2003/72 A. Steinkellner: Inntektsstatistikk for personer og familier 1999-2001. Dokumentasjon av datagrunnlag og produksjonsprosess. 43s.
- 2003/73 F. Tverå, I. Sagelvmo: Beregning av næringene fiske eget bruk, fiske og fangst og fiskeoppdrett i nasjonalregnskapet. 19s.
- 2003/74 K.H. Grini: Lønnsstatistikk privat sektor 1997-2001. Dokumentasjon av utvalg og beregning av vekter. 36s.
- 2003/75 A.H. Foss: Grafisk revisjon av nøkkeltallene i KOSTRA. 16s.
- 2003/76 K. Hansen: Ideelle organisasjoner i nasjonalregnskapet. 30s.